

Волошин А. В.
Національний університет
«Києво-Могилянська академія»,
аспірант кафедри економічної теорії

ВПЛИВ МСП НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА СТАНОВИЩЕ В УКРАЇНІ

Розвиток малих та середніх підприємств є одним із пріоритетних напрямів діяльності урядів багатьох розвинених країн світу. У цих країнах 50–70 % ВВП виробляється саме малими та середніми підприємствами.

Малий та середній бізнес генерує робочі місця для населення, є гнучким до змін ринкової кон'юнктури, виступає джерелом генерування інновацій та характеризується високим рівнем соціальної відповідальності.

Рівень розвитку МСП є своєрідним індикатором соціально-економічного добробуту суспільства.

Згідно з визначенням Європейської Комісії (далі – ЄК), підприємством прийнято вважати будь-який суб'єкт, що займається економічною діяльністю, незалежно від його організаційно-правової форми. Таким чином, підприємствами є самозайняті особи, сімейні фірми, товариства й об'єднання, які регулярно беруть участь в економічній діяльності. В країнах ЄС існує наступна класифікація підприємство відносно кількості зайнятих, прибутку та балансового звіту:

Категорія компанії	Кількість зайнятих	Прибуток	Балансовий звіт
Мікро	< 10	< 2 млн євро	< 2 млн євро
Малі	< 50	< 10 млн євро	< 10 млн євро
Середні	< 250	< 50 млн євро	< 43 млн євро

Джерело: рекомендації комісії ЄС 2003/361/ЄС, офіційний журнал Європейського Союзу

У ЄС більше ніж 22 млн малих та середніх підприємств; вони становлять майже 99,8 % усіх підприємств, 92 % з них – мікропідприємства [1], [2].

МСП створюють нові робочі місця, суттєво знижуючи соціальну напругу й навантаження на ринок праці. На сьогодні в секторі МСП працює майже 90 млн людей, що становить 67 % від загальної кількості зайнятих. Малий та середній бізнес вносить у ВВП більше половини загальної доданої вартості – 59 % створеної європейськими підприємствами у нефінансовому секторі. Останній включає всі галузі економіки за винятком фінансових та адміністративних послуг, освіти, охорони здоров'я, культури й мистецтва, сільського та лісового господарств та риболовлі [1].

Якщо розглядати ситуацію в Україні, то для розвитку МСП значними проблемами є низький попит, нестабільна політична ситуація та високі ставки податків у державі [3].

Створюючи позитивний ефект для національної економіки, МСП у свою чергу зазнають опосередкованого впливу зовнішніх умов в державі. Всі екстерналії впливу на МСП можна розділити на дві основні категорії – зовнішні та внутрішні.

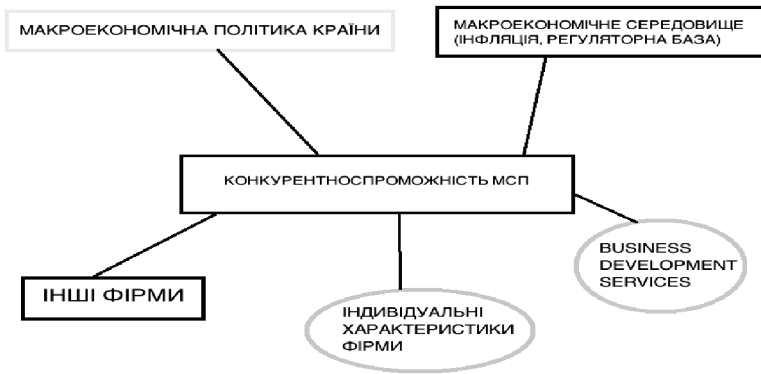
Рис. 1. Рейтинг перешкод розвитку бізнесу

Джерело: Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

До внутрішніх відносяться індивідуальні характеристики фірми – виробнича, фінансова та управлінські структури.

До зовнішніх умов відносяться:

- 1) макроекономічна політика країни (наявність торгових договорів з іншими країнами, політика протекціонізму, імпортозаміщення);
- 2) макроекономічне середовище (інфляція, регуляторна база);
- 3) інші фірми – фактично всі економічні суб'єкти, які створюють конкурентне середовище;
- 4) business development Services – державні/ приватні установи, які можуть надавати консультаційну, правову чи фінансову допомогу у процесі діяльності МСП.

Отже, мале та середнє підприємництво відіграє важливе значення в соціально-економічному розвитку країн з перехідною економікою. Воно підтримує регіональну економіку під час кризових явищ та забезпечує конкурентоспроможність країни за рахунок впровадження різних типів інновацій. Сектор МСП виконує важливу соціальну функцію в суспільстві, так як генерує нові робочі місця та швидко реагує на зміни у ринковій структурі.

Література

1. Інститут досліджень малого й середнього бізнесу (IFM Bonn) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ifm-bonn.org/definitionen/kmu-definition-der-eu-kommission>.
2. The annual report for European SMEs 2014/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm.
3. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ier.com.ua>